

PETŐFI SÁNDOR

FÖLSZEDTEM SÁTORFÁM...

Fölszedtem sátorfám és világnak mentem. -
Homályos sejtések munkálódtak bennem,
Hogy, ha elindulok, találok valamit,
Találok, hanem a sejtés nem mondta: mit?
Még azt sem mondta, hogy mely táj felé menjek?
Csak azt mondta: menjek, menjek, ne pihenjek.
Én e benső szónak engedelmeskedtem,
S az apai ház úgy elmaradt mögöttem,
Mint az álom a fölébredt ember mögött,
Apámhoz, anyámhoz még csak hírem se' jött.
Apám s anyám pedig búbánatba esék,

De a jó szomszédok őket fölkeresék,
S vigasztalásukra voltak ilyen formán:
"Sose búsuljanak Sándor fiok sorsán!
Ilyen istentől elrugaskodott gyerek
Az aggodást ingyen sem érdemli meg.
Viszi, mig viheti, végre pedétiglen
Fölakasztják, amit adjon is az isten,
Mert nem vagyok mai legény a világban,
De kicsiny mását sem láttam gonoszságban."
Öreg szülőimet ekkép vigasztalák,
Szegény jó anyámmal fölfordult a világ,
Ráborúlt fejjel az ágy szélére, s ottan
Elveszett fiáért sírt szíveszakadtan.
Édesapám csak egy-két könnyet hullatott,
De azután annál többet káromkodott,
Kicifrázta, mint a szűcs a remek-bundát,
S kegyetlen haraggal im e szókat mondá:
"Hogy tiszta nevemnek ilyen foltja vagyon!
Ha föl nem akasztják, én lövöm őt agyon!"
Híre ment e szónak, hozzám is elére,
Nem is tettem lábam apám küszöbére,
Mert nagyon jól voltam én annak tudója,
Hogy ígéreteit ő híven lerója.
Kedvem kerekedett beszólni sok ízben
Öregeimhez, de biz én be se' néztem,
Csak akkor, hogy már meggleltem a valamit,
Meggleltem, meggleltem, két ország tudja: mit.
Tudnivaló dolog, hogy nem lőtt meg apám,
Mikor azután az ajtót rájok nyitám;
Oly örült, hogy a szíve is fájt bele,
Sohasem volt szívvel így teli kebele,
S bezeg, nem mondja most, mint egykoron tevé,
Bezeg nem mondja, hogy beszennyeztem nevét.
Hát a jó szomszédok? ők most ezt beszélik:
"Mondtam, szomszéd uram, mondtam én mindétig,
Ne bántsa a fiát, a szerencse fordul,
Derék ember válik abbul a Sándorbul!"

Pest, 1847. június 14-30.

Petőfi Sándor
A MAGYAR NEMZET

Járjatok be minden földet,
Melyet isten megteremtett,
S nem akadtok bizonyára
A magyar nemzet párjára.
Vajon mit kell véle tenni:
Szánni kell-e vagy megvetni? -
Ha a föld isten kalapja,
Hazánk a bokréta rajta!
Oly szép ország, oly virító,
Szemet-lelket andalító,
És oly gazdag!... aranyárgán
Ringatózik rónaságán
A kalászos óceánja;
S hegyeiben mennyi bánya!
És ezekben annyi kincs van,
Mennyit nem látsz álmaidban.
S ilyen áldások dacára
Ez a nemzet mégis árva,
Mégis ronyos, mégis éhes,
Közel áll az elveszéshez.
S szellemének országában
Hány rejtett gyöngy és gyémánt van!
S mindezek maradnak ott lenn.
Vagy ha épen a véletlen
Föl találja hozni őket,
Porban, sárban érnek véget,
Vagy az inség zivatarja
Őket messze elsodorja,
Messze tőlünk a világba,
Idegen nép kincstárába,
És ha ott ragyogni látjuk,
Szánk-szemünket rájuk tátjuk,
S ál dicsőséggel lakunk jól,
Hogy ez innen van honunkból.
Ez hát nemes büszkeségünk,
Melyről annyiszor mesélünk?
Azzal dicsekedni váltig,
Ami szégyenünkre válik!...
Csak a magyar büszkeséget,
Csak ezt ne emlegessétek!
Ezer éve, hogy e nemzet
Itt magának hazát szerzett,

És ha jóne most halála,
A jövőd mit találna,
Mi neki arról beszélne,
Hogy itt hajdan magyar éle?
S a világtörténet könyve?
Ott sem lennénk följegyezve!
És ha lennénk, jaj minékünk,
Ezt olvasnák csak felőlünk:
"Élt egy nép a Tisza táján,
Századokig, lomhán, gyáván." -
Oh hazám, mikor fogsz ismét
Tenni egy sugárt, egy kis fényt
Megrozsdásodott nevedre?
Mikor ébredsz önérzetre?

Pest, 1846. december